

Mai més!

Butlletí d'informació i comunicació de l'Amical de Mauthausen

i altres camps i de totes les víctimes del nazisme d'Espanya

Sumari

- 1 · Angelita Andrada i l'Amical reben el premi "Trece Rosas".
- 2 · Impunitat pels neonazis.
· **COL·LABORACIONS**
· Perquè a la justícia la pinten cega?
- 4 · Alan Turing i la "Enigma".
· Dia de l'Holocaust:
· Aragó.
- 5 · Astúries.– Barcelona.
- 6 · Madrid.
· Ultratge i Cinisme.
· Homenatge als afusellats del franquisme.
· Un alcoià a Mauthausen.
- 7 · **ACTIVITATS**
· Agraïments.
- 8 · L'Amical compleix 50 anys.
· **RECORDEM A...**
· Mots encreuats - 3.

ANGELITA ANDRADA I L'AMICAL DE MAUTHAUSEN REBEN EL PREMI "TRECE ROSAS"

L'associació "Trece Rosas" d'Astúries, va lliurar, el 25 de febrer, la tercera edició del seu premi adreçat a distingir entitats, associacions i persones que hagin destacat per la seva tasca a favor de la recuperació de la memòria històrica. Els guardons van recaure en l'Amical i en la nostra delegada a Astúries, Angelita Andrada. En un emotiu acte a la Casa del Pueblo d'Oviedo, els premis foren lliurats pel cantant de Mieres Víctor Manuel, per al qual Angelita encarna "a tots els qui se n'oblidaren de llurs vides per a regalar-nos una societat millor". Tots els assistents subratllaren el caràcter simbòlic i entranyable de l'elecció de la guardonada, "la neña de la resistència", que sortí del país fugint del feixisme amb els seus pares, i que tot just només posar els peus a França fou separada del seu pare, un carrabiner lleial al govern de la República, que acabà deportat al camp de concentració

de Mauthausen, on fou assassinat. Angelita Andrada dedicà l'homenatge a la seva mare, que tant va patir, a Raquel, la seva companya de classe, jueva, a França, i a altres dones bones que va trobar en el seu camí, sense oblidar el seu pare, "que no sé

on està, si es cendres o què és"; a més de manifestar: «L'honor no és per a mi, s'ha de fer als qui van quedar oblidats a les cunetes o en altres llocs», i la seva emoció en constatar que "la gent se n'adona de la tasca que férem, treballàvem a la clandestinitat", tot recordant la seva tasca de correu per a la Resistència a França.

Per la nostra banda, el nostre agraïment a l'associació "Trece Rosas", amb el convenciment que el diploma lliurat ens fa, un cop més, dipositaris del reconeixement degut a les víctimes del franquisme i del nazisme, entre elles la nostra estimada Angelita, que no va dubtar en prosseguir la seva lluita a Espanya, des de la clandestinitat i des de l'Amical, donant suport als pocs supervivents que pogueren retornar a la seva terra i als familiars, alhora que segueix perseverant en la seva tasca educativa.

© Amical de Mauthausen i altres camps de concentració nazis.

Sils, 1 baixos – 08002 Barcelona

Tel. 93 302 75 94

e-mail: A_MAUTHAUSEN@terra.es

REDACCIÓ: Rosa Toran
Josep San Martín

MAQUETACIÓ: Josep San Martín

Dipòsit legal: B-14.608-2001

S'autoritza la reproducció de fragments citant-ne la procedència.

IMPUNITAT PELS NEONAZIS

El mes de març, el Tribunal Constitucional desestimà el recurs presentat per les Comunitats Jueves, SOS Racisme i Amical de Mauthausen en contra de l'absolució que el Tribunal Suprem dictà pels 4 condemnats per l'Audiència Provincial de Barcelona, l'any 2009, pels delictes de difusió continuada d'idees genocides i per associació il·lícita. Recordem que tots ells eren propietaris i administradors de la Llibreria Kalki i de Ediciones Nueva República i integrants de La Orden, corporació que seguia els dictats i la litúrgia de la SS.

Entre el material confiscat es poden trobar frases com aquestes:

"Aunque se pueda cotidianamente persuadirse de lo contrario, la errónea doctrina de la igualdad de todos los hombres, impuesta por una fe extranjera, fue tenida por verdadera durante siglos"

"¿Qué pretenden los marimachos feministas, femineras y sus mansos, acabar de manera definitiva con la feminidad?"

"Nunca el homosexual puede ser un creador o encaminar un arte emanado de aptitudes creadoras, pues a esas gentes de otra especie les falta la experiencia creadora de

una naturaleza biológica pura. Un homosexual es, así, excluido de las leyes eternas de la vida"

"El odio se desarma, como todo se desarma, pero no ofreciéndolo continuamente con salsas cada vez más picantes. Ni excrementándolo y exasperándolo, como en el caso de Alemania, a fuerza de exageraciones locas, de mentiras y de falsas confesiones llenas de contradicciones flagrantes arrancadas por la tortura y el terror en las prisiones soviéticas o americanas, pues tanto valían las unas como las otras en los tiempos odiosos de Nuremberg"

"C.E.I.S.S. rindiendo con estas últimas iniciales un homenaje a aquella gloriosa institución guerrera del nacionalsocialismo histórico a la que en nuestra humildad y modestia, quisiéramos emular"

Si aquestes indignes i immorals paraules, generadores d'odi, discriminacions i exclusions i de menyspreu per les víctimes, no mereixen condemna judicial, ¿com es pot evitar el creixement d'espais on l'extrema dreta adoba aital ideari? Ens provoca amarga decepció que, traspassat el llindar del segle XXI, la barbàrie no sigui eradicada amb contundència, que no es vetlli pel respecte a les víctimes del nazisme i que no es prohibeixin les accions i manifestacions contràries als Drets Humans.

COL·LABORACIONS

Per què a la justícia la pinten cega?

Josep Casemajor i Ros

El diccionari defineix la justícia com la concepció que cada època o civilització té del bé comú. La justícia és el conjunt de tribunals i magistrats. També l'acció d'examinar les reclamacions d'algú. El més just correspon al que ha de ser o al que no s'ha de fer. Sol identificar-se la idea de justícia amb la d'observança de la norma. No obstant això les normes poden ser injustes.

A la justícia la representen cega, com una dona impassible. Tot i això la bena als ulls simbolitza la imparcialitat i la igualtat amb què tots seran tractats? La balança representa l'equilibri i la capacitat de sospesar els diferents arguments en una situació? L'espasa en posició de descans, indica que la força només ha d'usar-se quan és necessària?

Una enquesta recent destaca entre les seves conclusions que els espanyols no creuen que la Justícia sigui igual per a tots. L'acusen de lenta, d'estar polititzada fins a la medul·la, d'haver de suportar infinites pressions, fins i tot de no tenir recursos suficients. No obstant això tots acudim a ella.

La transició a Espanya va despolititzar l'exèrcit, però va mantenir en el poder judicial massa búnquer i olor de naftalina. Casposes estirps i rancis llinatges ultramuntans brollen dels currículums dels nostres més singulars jutges i magistrats al cim del poder. Fora d'aquest poder fàctic, jutges i magistrats fan el que saben i poden. Sens dubte en una societat estratificada socialment, en la qual una classe social té l'hegemonia econòmica i política i, per tant, la facultat de dictar el dret, difícilment es podrà aconseguir una realitat de justícia unànimement acceptada. Relacionem actualitat i justícia.

El Tribunal Suprem va absoldre l'any passat els responsables de la llibreria Kalki de Barcelona. L'Audiència Provincial de Barcelona els havia condemnat a tres anys i sis mesos de presó pels delictes de xenofòbia, incitació a l'odi racial i associació il·lícita. El recurs de les *Comunitats Jueves*, *SOS Racisme* de Catalunya i *Amical de Mauthausen* ha estat desestimat pel Tribunal Constitucional.

El passat 23 de febrer, **l'Estat alemany** es va declarar avergonyit i va demanar perdó pel fiasco contra el terrorisme nazi. Ho va fer Angela Merkel en un acte solemne, al costat dels familiars de les deu víctimes, vuit turcs, un grec i una dona que el grup Clandestinitat Nacionalsocialista va assassinar impunement.

El jutge **Baltasar Garzón**, condemnat pel Tribunal Suprem a 11 anys d'inhabilitació per intervenir les converses de diversos imputats en el cas Gürtel i els seus advocats, ha anunciat que recorrerà la sentència. Assegura que no se sustenta en proves ni rons jurídiques i que elimina tota possibilitat d'investigar la corrupció i altres delictes, obrint espais d'impunitat i contribuint greument, a afanyar-se, en acabar amb un jutge concret, a laminar la independència dels jutges a Espanya.

Gabriela Bravo, la portaveu del Consell General del Poder Judicial, va autoritzar que no s'enregistri **la declaració del gendre del Rei** prevista en el marc del cas Palma Arena. Al·legava que “no tots els imputats són iguals, no tots els afers judicials estan sotmesos a la mateixa pressió mediàtica i no en totes les ocasions pot estigmatitzar-se tant la imatge d'una persona”.

Una ciutadana irada es va prendre, potser, la justícia per la seva mà. El cotxe en què el duc de Palma es va traslladar als jutjats de la capital balear per declarar com imputat davant el jutge que instrueix el cas Nóos va rebre diversos impactes d'ous durant el seu trajecte entre el Palau de Marivent i l'edifici judicial. La dona va assegurar que s'havia quedat “molt a gust”. Diversos agents policials la van retirar del lloc, encara que, finalment, no la van detenir.

Rellegir l'Article 47 de la Constitució espanyola de 1978 que diu que “**tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequada i que els poders públics promouran condicions necessàries i establiran les normes pertinents per fer efectiu aquest dret, regulant la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per impedir l'especulació**”, ens porta de la riallada al plor, si ens referim a la justícia distributiva. En els últims 35 anys no hi ha hagut polítiques decidides d'habitatge públic, i aquí està el barraquisme del 2012, en el 22@ de Barcelona, emulant a l'oblidat Somorrostro.

El Govern del PP ha indultat a un ex-alt càrrec de la Generalitat de Jordi Pujol i a un empresari, ambdós militants d'Unió Democràtica, que havien estat condemnats per **prevaricació i malversació de fons públics** a quatre anys i mig de presó i altres dos anys i a tres mesos respectivament, El Govern ha reduït ara aquestes penes a sengles multes de 3.650 euros.

L'advocat de l'expresident de les Balears Jaume Matas, s'ha mostrat **sorprès per la condemna del seu client** a sis anys de presó per corrupció. Ha argumentat que l'exdirigent del PP va cometre un “simple error administratiu”.

En el que portem de democràcia, **han desaparegut massa diners públics** en infraestructures i inversions útils i inútils, gràcies a polítics de pacotilla. Ens queden els fastos del passat, sovint ruïnes al paisatge. Han desaparegut en mans desconegudes, en presumptes mans i en conegudíssimes personalitats. És important recuperar-ho per a l'Erari Públic, el més aviat possible, molt més que allargar uns judicis amb final més o menys feliç. Els contribuents deixariem de pagar els plats trencats tot sols.

On són els diners? Quant hem recuperat de casos de personatges de l'especulació, com a Conde, Roldán, Millet, Montull, Bartomeu, Alavedra, Prenafeta, Camps, Fabra, Matas, Undargarin i Guerrero? Perquè del Lute o del Vaquilla, crec que va ser poc, potser perquè aquests dos van ser simplement uns pobres lladres.

Per millorar la Justícia caldria fer memòria i recordar-nos de l'ètica, del bé comú, de les llibertats, de la solidaritat, dels valors de l'esquerra, de la República... La majoria, encara no som ximplers del tot, malgrat l'estratègia **de la distracció** que consisteix a desviar l'atenció del públic dels problemes importants i dels canvis decidits per les elits polítiques i econòmiques, mitjançant la tècnica del diluvi o inundació de distraccions i informacions insignificants: poc pa i molt circ: futbol, *Salvame de Luxe*, *Belén Esteban* o *Intereconomia*. Hi ha qui estimula el públic a ser complaent amb la mediocritat i promou la creença que és moda el fet de ser estúpid, ordinari i inculte. En *Gran Hermano*, a **Tele5** s'aprenen aquestes qüestions.

A Espanya, encara que hi hagi hagut innegables millores, ciutats i professionals de la justícia “com cal” i també molts judicis justos, encara es podria representar la Justícia amb esperit faller: artrítica, amb els ulls ben oberts, però guerxa o estràbica, millor que cega; amb la balança carregant per la drete pel pes dels diners i amb un mòbil al lloc de l'espasa, per comunicar amb Cuelgamuros o qui sap quin poder.

La Justícia ha de canviar i el poder també.

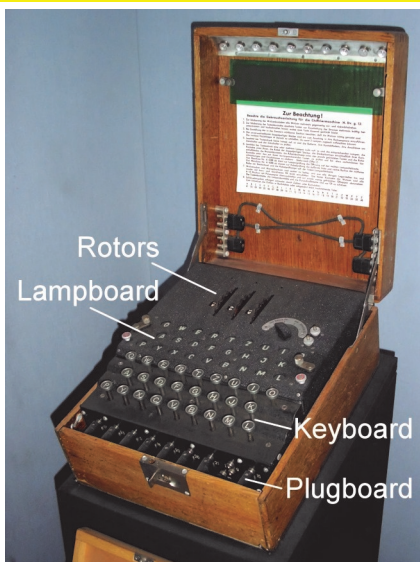
Alang Turing i l' "Enigma"

David Domènech

Alan Mathison Turing va néixer a Londres el 1912. Fou matemàtic, científic de la computació, criptògraf i filòsof. Està considerat un dels pares de la ciència de la computació, sent el precursor de la informàtica moderna i el consolidador de l'algorisme, que és la base del funcionament de tots els ordinadors actuals. Durant la II Guerra Mundial, treballà per trencar els codis nazis, particularment els de l'Enigma.

Enigma era el nom d'una màquina que disposava d'un mecanisme de xifrat rotatori que permetia utilitzar-la per xifrar i desxifrar missatges. El seu èxit es deu perquè va ésser utilitzada per les tropes alemanyes; la facilitat de poder utilitzar-la i la seva suposada inviolabilitat, foren les principals raons de la seva gran utilització, de manera que els alemanys van dipositar molta confiança en ella. El tràfic xifrat va incloure, des de missatges d'alt nivell envers a les tàctiques i plans militars a trivialitats, com informes del temps, i inclús felicitacions d'aniversaris. El sistema de xifrat fou finalment descobert i és considerat una de les causes de que la II Guerra Mundial finalitzés dos anys abans del que hagués durant sense el seu desxiframent.

Durant la II Guerra Mundial, Alan Turing fou un dels principals artífex dels treballs desenvolupats en les instal·lacions militars de Bletchley Park, Londres. Les seves perspicaces observacions matemàtiques contribuïren a trencar els codis de l'Enigma i dels codificadors de teletips. Quan va trencar els codis, va permetre als aliats anticipar-se als atacs i moviments militars nazis. La Bombe, dissenyada per Turing, fou l'eina principal que utilitzaren els criptògrafs aliats per llegir les transmissions de l'Enigma.

ma.

Després de la guerra, dissenyà uns dels primers computadors electrònics programables digitals en el Laboratori Nacional de Física del Regne Unit, i poc després, construí una altra màquina a la Universitat de Manchester. També contribuï de forma particular, i inclús, provocativa, de que les màquines poguessin pensar, és a dir, que afirmava que existia la intel·ligència artificial.

La carrera professional de Turing es va trencar al 1952, quan fou processat per la seva homosexualitat. Va ser imputat per càrrecs de "indecència greu i perversió sexual", perquè, en aquella època eren il·legals els actes homosexuals al Regne

Unit. Se li va donar la opció d'anar a presó o bé, sotmetre's a un tractament hormonal d'estrògens durant un any. Va escollir la segona opció i això li va produir importants alteracions físiques; com el desenvolupament del pits, un apreciable augment de pes i va esdevenir impotent. Dos anys més tard, al 1954, morí per enverinament a causa d'una sola mossegada d'una poma enverinada amb cianur.

El 10 de Setembre del 2009, el primer ministre del Regne Unit, Gordon Brown, va emetre un comunicat donant disculpes, en nom del govern, per la persecució que va rebre Turing durant els seus últims anys de vida.

Com tothom sap, el logotip de APPLE INC, és una poma mossegada. Una de les hipòtesis del seu origen és la seva referència a una poma que ocupa un importat lloc a la història, la poma que va acabar amb la vida d'una de les mentes més brillants del segle XX i, probablement, de tots els temps. El que si és segur, és que aquest home i la poma tenen una pàgina escrita en la història que serà difícil d'esborrar. 🍏

DIA DE L'HOLOCAUST

Aragó

Un any més l'Amical de Mauthausen conjuntament amb Rolde de Estudios Aragoneses, el 27 de gener, van organitzar l'acte principal del dia internacional en memòria de les víctimes de l'Holocaust a l'Aragó, que va tenir lloc al Palau de l'Aljaferia de Saragossa, seu de les Corts d'Aragó.

L'acte va comptar amb la presència dels representants dels principals col·lectius de les víctimes de la persecució, la deportació i l'extermini nazi i amb alguns testimonis i intervencions, entre les que cal destacar la intervenció de les alumnes de l'IES "Cinco Villas" d'Ejea de los Caballeros, que el maig passat van viatjar amb l'Amical a Mauthausen.

Astúries

A Oviedo s'han celebrat diversos actes, entre els dies 23 al 29 de gener, amb caràcter commemoratiu i educatiu, en els quals ha participat la nostra delegada Angelita Andrada.

Barcelona

Com és habitual se celebraren actes al Parlament de Catalunya i la Plaça Sant Jaume de Barcelona els dies 25 i 26, en els quals Edmon Gimeno, encengué l'espelma en record dels republicans deportats. A ambdós actes hi hagué participació dels estudiants que viatjaren a Mauthausen el proper mes de maig, i des de l'Amical volguérem donar especial èmfasi als 50 anys de la fundació de l'Amical, que se celebren enguany. A la Plaça Sant Jaume, es projectaren imatges de deportats i deportades republicans, per tal de donar rostre i nom a les víctimes, i al Saló de la Generalitat s'exposà la mostra "Mauthausen, l'univers de l'horror".

Reproduïm el discurs pronunciat per la presidenta de la Amical, Rosa Toran, al Parlament de Catalunya:

"Avui m'ha correspost el deure de parlar en nom dels republicans deportats als camps nazis, en aquest any 2012, quan en el mes de novembre es complirà el 50è aniversari de la fundació, a Barcelona, de l'Amical de Mauthausen i altres camps. Eren temps sumits en la negra foscor del franquisme i, en plena clandestinitat, antics deportats, vídues i orfes desafiaren els perills i escaparen al control policial per teixir xarxes a tots els racons d'Espanya, per cercar entre ells el suport moral i material que l'ominós règim els negava. Tota una lliçó de valor i convicció per part dels enemics de Franco que per aquesta condició esdevingueren enemics de Hitler. Ells, els exiliats que havien tornat, eren de nou víctimes a la seva pàtria, exclosos i perseguits, i van haver de passar dècades abans la seva associació no fos legalitzada, l'any 1978.

Des d'aquell llunyà 1962 la gran majoria de deportats ens han anat deixant, però Edmond Gimeno,

un dels fundadors de l'Amical, manté encesa la flama del record i del reconeixement, perquè encarna la dura trajectòria dels gairebé 10.000 republicans deportats. Als 16 anys era un jove estudiant i es veié obligat a passar la frontera amb pares i germans, però el tràgic periple de la seva detenció, empresonament i deportació a Buchenwald, Dora i Bergen-Belsen no finí el 1945, en la mesura de les gairebé sis dècades transcorregudes fins a poder homenatjar,

com es fa avui, als deportats republicans.

A nosaltres, avui, el nostre deure, el dels familiars i amics, és el de prosseguir amb el seu compromís de justícia i reconeixement, com a membres de la família humana, de la família de la deportació, tal com s'anomenaven els depor-

Edmon Gimeno encén l'espelma en record dels republicans deportats.

tats republicans. Perquè el record i la comprensió esdevenen una responsabilitat individual i col·lectiva, en la mesura que massa fets ens recorden que tenim molts deures pendants.

En els anys infames del nazisme, l'extermini, l'esclavització i la persecució dels éssers humans va universalitzar el dolor i també la solidaritat. Malauradament les esperances en un món millor sorgides en obrir-se les portes dels camps, el 1945, s'han vist reiteradament anorreades per nous exilis, noves exclusions, noves guerres, nous genocidis, i no han deixat de multiplicar-se les víctimes de totes les condicions a tots els continents. Ara ens pertoca obrir les portes del passat amb una mirada àmplia i llegir-lo a la llum del present, com a un antídote que permeti identificar els símptomes del mal i evitar-lo.

En nom de tots els deportats de tots els països i condicions, jueus, gitanos, homosexuals, Testimonis de Jehovà, perseguits polítics, maçons, discapacitats... tenim el deure de posar el nostre gra de sorra perquè la seva lluita i sacrifici no hagi esdevingut inútil. Els ho devem a ells i a nosaltres mateixos."

Madrid

El 26 de gener, el Senat va celebrar el Dia Oficial de la Memòria de l'Holocaust i de Prevenció de los Crims contra la Humanitat. L'acte, presidit pel president de la Cambra, Pío García-Escudero, va comptar amb la presència de representants del govern i de les comunitats jueves i gitanes. En memòria dels republicans espanyols assassinats als camps de concentració nazis, encengueren una espelma Alfonsina Aznar, vídua del deportat a Mauthausen Juan Vizcaíno, i Concha Díaz, delegada de l'Amical a Madrid. L'acte va acabar amb la interpretació de l'ària final del rèquiem de Verdi pel cor de l'Abadia de la Santa Cruz (El Escorial), com a homenatge a la resistència espiritual dels músics deportats al gueto de Terezín

El 27 de gener a l'Asamblea de Madrid, es va celebrar

l'acte en record de l'Holocaust, organitzat per la Comunitat Jueva de Madrid. Oficiat pel periodista Diego Carcedo. Hi foren presents polítics, diplomàtics i representants de les víctimes i dels Justos entre les Nacions, entre els quals Angel Sanz Briz, una de les filles del qual encengué una espelma, un cop Jaime Vador, un dels que salvà la vida mercès a l'acció de Sanz Briz, pronunciés un discurs en el qual afirmà: "Hi va haver un Auschwitz i el món no tornarà a ser igual".

Prengueren la paraula la presidenta de la Comunitat Autònoma de Madrid, Esperanza Aguirre i l'ambaixador israelià, Alon Bar, i tancà l'acte el president de la Comunitat Jueva de Madrid, David Hatchwel Altaras. L'encesa de l'espelma en memòria dels republicans espanyols la va fer la nostra delegada Concha Díaz.

ULTRATGE I CINISME

No són altres les paraules que mereixen accions com les protagonitzades per l'extrema dreta austríaca, que va celebrar el ball de gala a l'antic palau imperial Hofburg de Viena, organitzat per l'associació WKR que reuneix 21 confraries ultranacionalistes, justament el mateix dia 27 de gener dedicat a la Memòria de l'Holocaust. Els seus membres, d'ideologia d'extrema dreta i vinculats amb grups neonazis, pretenen fer ús de la tradició per bastir un discurs ultranacionalista i xenòfob, com ho demostra la presència en el ball de nombrosos líders europeus ultradretans, i que entre els 3.000 convidats hi figurés Marine Le Pen, candidata de Front Nacional francès, el parlamentari nacionalista suec Kent Ekerot i l'europarlamentari belga Pohilip Claeys, membre de la formació xenòfoba Vlaams Belang.

Entre 3.000 i 6.000 manifestants, convocats per mo-

viments antifeixistes, el Partit Verd, socialdemòcrates, ONGs i organitzacions catòliques, jueves i evangèliques, es reuniren per protestar per a la celebració del ball i hagué confrontacions, als voltants del recinte, amb grups de l'extrema dreta i neonazis, que provocà la intervenció policial. Si fins ara aquest ball de les confraries figurava en l'inventari de bens culturals d'Àustria, la convocatòria ultradretana va fer que la comissió austríaca de la UNESCO el fes retirar, a l' hora que el govern anunciava la prohibició de seguir-lo celebrant al Palau imperial; tot i això el líder del FPÖ, Heinz Christian Strache, successor de Jörg Haider, va declarar que persistirien amb la celebració anual del ball.

Remarquem els vincles amb líders ultradretans del nostre país amb aquests cercles europeus, tal com el periodista Xavier Rius Sant ens mostra en el seu llibre *Xenofòbia a Catalunya* (Edicions de 1984, Barcelona 2011).

HOMENATGE ALS AFUSSELLATS PEL FRANQUISME

Com cada any, el 19 de febrer, hem participat en l'acte de record celebrat al Fossar de la Pedrera i organitzat per l'Amical de Catalunya dels Antics Guerrillers i per l'Associació Catalana d'ExPresos Polítics.

UN ALCOIÀ A MAUTHAUSEN

Un dels fruits del treball realitzat pel professor Jesús Martínez i els alumnes de l'IES Andreu Sempere d'Alcoi que varen participar en el viatge a Mauthausen l'any passat, és el doble DVD "Educació per la pau" i "Un alcoià a Mauthausen. Francisco Aura Boronat". A tots ells, la nostra felicitació més efusiva per aquesta excel·lent obra.

ACTIVITATS

Santa Coloma de Gramenet (Barcelona). El dia 15 de setembre de 2011, a l'Auditori Can Roig i Torres se celebrà un homenatge a Montserrat Roig amb la intervenció d'Isabel-Clara Simó; Lidia Montero, en representació de les dones de la vila; l'actor Andreu Banús; Roger Sempre, el fill de Montserrat Roig; l'alcalde, Núria Parlon, i Rosa Toran, en nom de l'Amical.

Tarancón (Cuenca), 13 gener. L'IES La Hontanilla, un dels centres que participarà en el viatge a Mauthausen d'enguany, juntament amb la "Asociación para la Recuperación de la Memoria Histórica de Cuenca" va convidar el soci de l'Amical Bixen Carrasco per a participar en dues xerrades sobre la deportació republicana i en especial transmetre el record del taranconero Dositeo Moreno Barrios, mort a Mauthausen. Ambdues xerrades tingueren fort ressò als mitjans de comunicació locals i provincials.

Guadalajara, 14 i 15 de gener. Sota el lema "De Guadalajara a Mauthausen: Deportaciones de guadalajareños a los campos de concentración nazis", els socis de l'Amical Luis Alonso i Bixen Carrasco dugueren a terme un extens programa, en el marc de les jornades organitzades pel CSO Octubre de Guadalajara, per ajudar a divulgar la trajectòria dels més de 100 deportats de la província. Amb gran participació, es projectà el documental "Algunos que vivieron" de Luis Puenzo i muntatges audiovisuals dels viatges commemoratius a Mauthausen, i les jornades també serviren per facilitar informació a familiars que desconeixien les vicissituds dels seus avantpassats deportats als camps nazis. Membres del "Foro por la Memoria" van donar a conèixer la sagnant situació de la fosa comú del cementiri, on una placa de l'ajuntament recorda els morts, obviant que els més de 820 enterrats en ella varen ser assassinats durant els anys de la postguerra pels seus compromís en defensa de les llibertats, així com negant que els seus noms constessin en el Memorial.

Saragossa, 24 de gener. IES Avempace. Conferència de Josep San Martín.

Fraga (Osca), 26 de gener. IES Bajo Cinca. Conferència de Josep San Martín.

Toulouse, 20 febrer a 10 de març. Exposició *Résistantes et Déportées*. Mercès a la col·laboració de Pablo Iglesias, la mostra seguirà la itinerància per diversos centres d'ensenyament del Llenguadoc.

Castellbisbal (Barcelona), 21 febrer. IES Castellbisbal. Conferència de Tomàs Rebollo i Llibert Villar.

Ateca (Saragossa), 21 de febrer. IES Zaurín. Conferència de Josep San Martín.

Toledo, 22 de febrer. Acte d'homenatge a les víctimes del nazisme "La Memoria y el Holocausto" a la Biblioteca del Alcázar, organitzat per Izquierda Unida, amb la intervenció d'Aurelio San Emeterio i Concha Diaz Berzosa, que incidí en la trajectòria dels republicans i en la manca de reconeixement.

Saragossa, 28 de febrer. IES Miralbueno. Conferència de Josep San Martín.

Saragossa, 28 de febrer. IES Félix de Azara. Conferència de Josep San Martín.

Sils (Girona), 29 febrer. IES Sils. Conferència de Tomàs Rebollo i Llibert Villar.

Barcelona, 1 al 15 de març. Centre Sant Pere Apòstol. Exposició *Resistents i Deportades* i conferència de Tomàs Rebollo i Llibert Villar.

Andorra (Terol), 2 de març. Presentació del llibre "Itinerarios e identidades. Republicanos aragoneses deportados a los campos nazis" de Joan Calvo organitzat pel Centro de Estudios Locales de Andorra.

Mas de las Matas (Terol), 3 de març. Presentació del llibre "Itinerarios e identidades. Republicanos aragoneses deportados a los campos nazis" de Joan Calvo organitzat per la llibreria Cazarabet.

Alcanyís (Terol), 5 de març. Institut Bajo Aragón. Conferència de Joan Calvo.

La Almunia de Dña. Godina (Saragossa), 8 de març. IES Canañas. Conferència de Josep San Martín.

Sant Adrià de Besòs (Barcelona), 20 de març. Col·legi San Gabriel. Conferència de Tomàs Rebollo i Llibert Villar.

El Prat del Llobregat (Barcelona), 22 de març. IES Estany de la Ricarda. Conferència de Tomàs Rebollo i Llibert Villar.

Osca, 9 al 30 d'abril. El Círculo Republicano d'Osca dintre de les "VI Jornadas republicanas" exposa a la sala Saura d'Osca l'exposició: "Resistentes y Deportadas". El dia 9 d'abril s'inaugurà l'exposició a la qual assistí i en feu una explicació, la codelegada a l'Aragó, Pilar Moreigne.

AGRAÏMENTS:

Hem rebut important documentació per fornir el nostre arxiu de Joaquín Pisa, referida al deportat Mariano Carilla Albalà, de Joaquim Esteva, del seu oncle-avi Joaquim Batlle Camps, i de la vídua de Fernando Fernández Lavin, Felicidad Alonso.

L'AMICAL COMPLEIX 50 ANYS

1962 - 2012

En mig de les dificultats que patim, com la resta de la societat, farem tot el que estigui al nostre abast per donar relleu a la celebració del nostre aniversari. Si els nostres predecessors van saber sobreposar-se a tots els entrebancs i indignitats del règim franquista,

ara ens pertoca mostrar, un cop més, a la ciutadania l'empeny en mantenir viva la memòria de la deportació republicana i de la seva lluita per a la llibertat i la dignitat, com a antídoto contra la desesperança i en favor dels valors de la lluita col·lectiva i solidària.

Celebrarem l'assemblea anual en coincidència amb l'aniversari, el dia 14 de novembre a Barcelona, amb un seguit d'actes, dels quals us anirem informant.

RECORDEM A...

Teresa Lomas Botella, que morí el 18 d'octubre de 2011 a Sabadell. Era filla de Juan Lomas Pozo, assassinat a Mauthausen.

Joaquín López Raimundo, supervivent de Mauthausen, que morí a París, el 12 març, als 93 anys. Joan Calvo ha escrit dos articles a El Punt-Avui i a El Heraldo de Aragón, que podeu consultar a:

<http://aragonesesexilioydeportacion.blogspot.com.es/2012/03/joaquin-lopez-raimundo-adios-otro.html>

Agustín Membrado Meseguer, de Híjar (Teruel), que morí el 19 de febrer. Era fill del deportat Alejandro Mem-

brado Benaque, deportat en el comboi d'Angulema i mort a Gusen.

Elisabet Ricol (Lise London) que morí a París el 31 de març de 2012. Filla d'aragonesos emigrats a França, formà part de les Brigades Internacionals que lluitaren per la República espanyola. Posteriorment fou empresonada pels nazis a França per la seva participació a la Resistència i deportada a Ravensbrück. Ha estat un referent per la seva fidelitat ideològica comunista malgrat els avatars que la ideologia ha patit al llarg dels anys posteriors a la 2ª Guerra Mundial i fins als nostres dies.

MOTS ENCREUATS - 3

HORITZONTAL:

1- Primera ciutat alemana que cae ante el ejercito aliado. Esta ciudad está situada en el extremo occidental de Alemania y cada año se hace entrega del Premio Carlomagno.

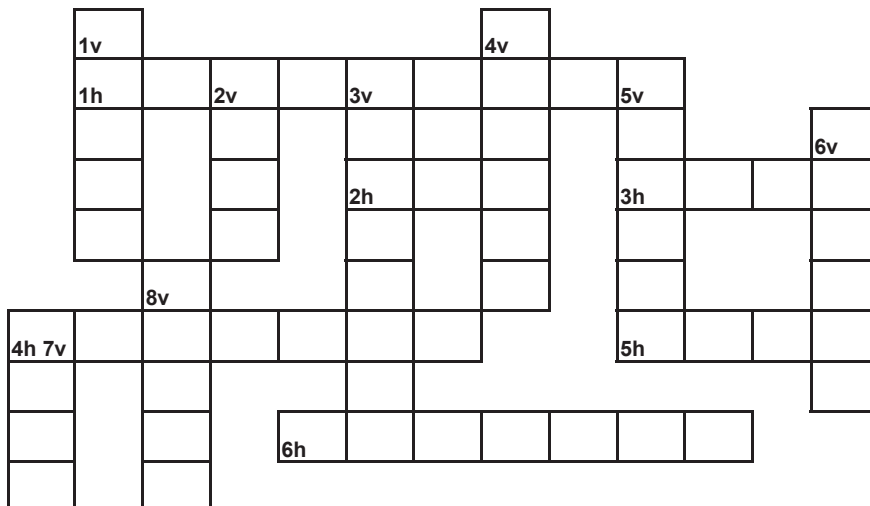
2- Fluido aeriforme, uno de los cuales fue usado, desgraciadamente, en los campos de concentración.

3- Filamento cilíndrico que nace y crece entre los poros de la piel. En los campos de concentración, los nazis le dieron diversos usos.

4- Nombre del hotel en París donde eran acogidos los deportados después de la liberación.

5- Carga explosiva que se esconde bajo tierra o bajo agua y que explota cuando es pisada o golpeada.

6- Campo de Polonia, donde llegaron judíos soviéticos capturados en el frente del este, prisioneros de guerra y gitanos. En este campo tuvo lugar la mayor huida de presos de un campo de concentración nazi en la II Guerra Mundial.

VERTICAL:

1- Letra inicial de los nombres de los seis hijos del matrimonio Goebbels, por el apellido del Führer.

2- Nombre dado a una de las playas para el desembarco de Normandía. Era el nombre de uno de los barcos hundidos en Pearl Harbor y es también uno de los 50 estados de EE. UU.

3- Nombre dado por los aliados a la línea defensiva alemana contrapuesta a la línea francesa Maginot.

4- Personas privadas de libertad, muchos republicanos lo fueron por su ideología.

5- Compuesto químico de ácido fosfórico, utilizado en la II Guerra Mundial por los aliados en los bombardeos en la ciudad de Dresde y contra el Japón. Se hizo tristemente popular en la guerra de Vietnam.

6- Nombre del puente sobre el río Elba, donde se realizó el primer contacto real entre estadounidenses y soviéticos.

7 - De nombre, Primo, escritor italiano de origen judío, autor de poemas, memorias y novelas.

8 - Famoso avión alemán de bombardeo en picado.

SOLUCIONS ALS MOTS ENCREUATS-2

HORITZONTAL - 1 Marmita - 2 Magda - 3 Ucrania - 4 Colt - 5 Morfina - 6 Uniones - 7 Restos - 8 Enigma - 9 Pervitin - 10 Familia.

VERTICAL - 11 Ohrdruf - 12 Fascismo - 13 Mauthausen - 14 Nimitz - 15 Trinchera.